

Økonomi og avtaler

Erling Krogh, Seksjon for læring og lærerutdanning, UMB

Økonomiens dilemma

- Det er ofte et slit for bønder og lærere å oppnå tilfredsstillende økonomiske løsninger for samarbeidet
- Vanskelig å få gehør for at forbyggende arbeid må prioriteres
- Tidsperspektiv - avtaler

Kostnadsposter

- Lønnsmidler
  - Lønn
  - Feriepenger, arbeidsgiveravgift
  - Pensjons- og sykelønnsordning
- Driftsmidler
  - Løpende drift (lokaler, materialer, mat)
  - Investeringer (bygninger, utstyr)
- Transport
  - Skyss til og fra gården

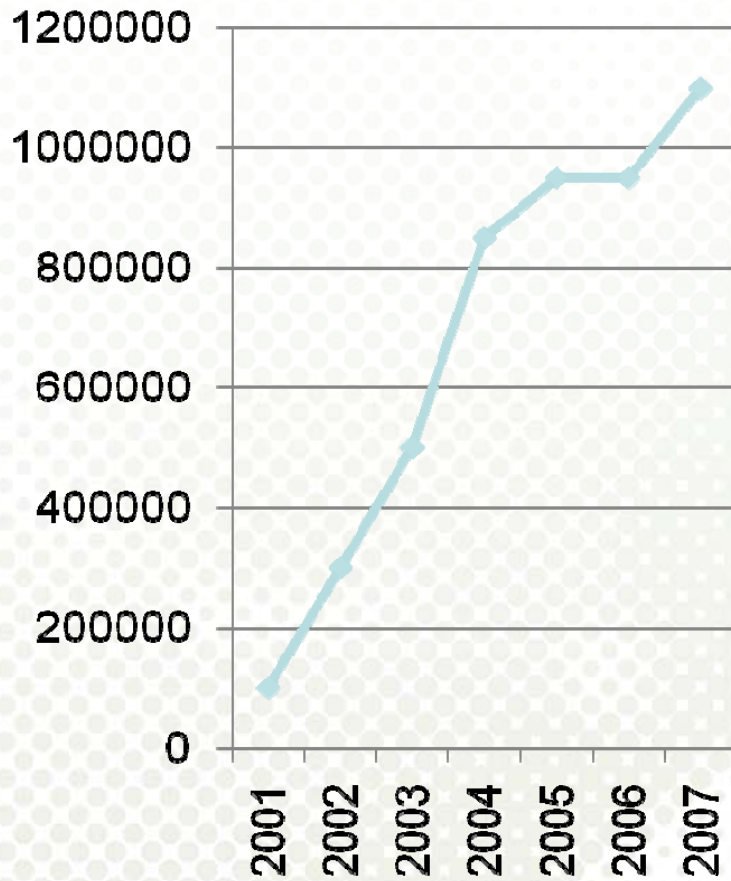
Selvstendig eller ansatt?

- Selvstendig næringsdrivende
  - Timebasis – pr. gruppe eller klasse
    - Tromsø: 430,- pr. gård
    - Verran: 400,- pr. gård
  - Timebasis – pr. elev
    - Straumøy Gard: kostnad pr. dag pr. elev = 1 undervisningstime (UT)
    - 1 UT (470,- i barnetrinnet eller 520,- i ungdomstrinnet - adjunkt) + 110,- i leie
    - Uten assistent: 560,- ekstra
    - Lønnsomhet: > 6 elever, 3-4 dager i uka

Eksempel selvstendig: Straumøy Gard

Serie 1

Økonomisk utvikling skole/ avlasting

Selvstendig eller ansatt?

- Selvstendig næringsdrivende (forts.)
  - Dagsbasis, pakkepris
- Ansatt
  - Ved skolen eller flere skoler i lag (Hurum)
  - I kommunen (Meråker)

Fordeler som selvstendig (ulempesom ansatt)

- Ved samarbeid med flere skoler og andre institusjoner
- Når bonden er ufaglært
- Når samarbeidet er en del av gårdens øvrige virksomhet
- Større innflytelse på utformingen av innholdet i gårdens opplegg – kan skape bedre likevekt i maktbalanse mellom skole/kommune og gård

Ulemper som selvstendig (fordeler som ansatt)

- Sykepenger
- Pensjonsordning
- Ikke en del av lærerkollegiet
- Ingen automatikk at for- og etterarbeid er inkludert i prisen
- Manglende forutsigbarhet ved kortsiktige avtaler – usikkert om nye elever er aktuelle for tilbudet fra år til år

Sikring av økonomisk stabilitet

- Langsiktige avtaler – forutsetter etterspørsel
- Skolens og foreldrenes eierforhold
  - Finn/vekk ildsjeler blant foreldre og lærere
  - Få med andre lærere/lærerkollegiet - skoleprosjekt
  - Foreldre- og lærermøter på gården
  - Foreldre og lærere på feiringer/fester på gården
  - Foreldre/lærere med på innlevelsesdugnad med kafe
  - Salg av gårdsprodukter/tjenester – synliggjør gården
  - Få prosjektet inn i time- og virksomhetsplaner

Sikring av økonomisk stabilitet

- Politisk lobbyvirksomhet
  - Inviter politikere og byråkrater til gården – oppsøk "rette" politikere og byråkrater: tenn ildsjeler – få til kommuneprojekt
  - Forberede et klart budskap
  - Tilby gården som møtearena for ordinære møter i skole og kommune
  - Bruk media, reportasje i lokalpressen med elever på gården
  - Foreldre som lobbygruppe – Straumøy Gård

Sikring av økonomisk stabilitet

- Skape flere og tryggere bein å stå på
  - Utvikle samarbeid med andre lokale tilbydere av gården som læringsarena for å kunne utarbeide og vise fram et bredere og sikrere tilbud overfor offentlige etterspørrere - Verran
  - Utvikle samarbeid med flere skoler – Hurum
  - Utvikle andre tilbud fra gården som kan fremme etterspørsel etter gården som læringsarena
  - Utvikle brede lokale nettverk/nysamvirke med andre tilbydere av tjenester og produkter for å nå fram til store kundegrupper – Den Gyldne Omvei, Inderøy

Sikring av økonomisk stabilitet

- Sikre seg utdanning som lærerbonde: PPU
  - Fag-/svennebrev eller annen fullført treårig yrkesutdanning på videregående nivå
  - Generell studiekompetanse
  - Minimum ett år yrkesteoritisk utdanning
  - Minimum to års yrkespraksis
- Utvikle et knallgodt tilbud på gården!
  - Profilere og markedsføre det som et skoleprosjekt!
  - Få det til å lyse av barna når de kommer hjem
  - Få skolen og kommunen til å føle at de "må ha det"
  - Skolen/kommunen har ikke råd til å kutte samarbeid

Synliggjøre nytte

- *I en kommune er det alltid snakk om prioriteringer. Da er det i ytterste konsekvens kun en ting dette handler om: å gjøre det så bra, og synliggjøre det, slik at politikerne ikke kan unngå å prioritere det.*

(Egil Haugbjørg, sektorsjef i Meråker kommune)

Å fastsette priser

- **Kostnadsdekkingsmodell**
  - Det jeg føler jeg må ha – ofte "lua i handa"
- **Budsjettmodell**
  - Det skolen kan betale - tilbyder presser gjerne ned
- **Kundenyttemodell**
  - Prise etter faktisk effekt – forutsetter kjennskap

Avtaler

- Bondens avtalepart
  - skolen og/eller kommunen
- Skolen den aktive samarbeidspart

Forankring i kommunen viktig

- Kombinasjonsmodell:

- Intensjonsavtale med kommunen:

Intensjon om å etablere samarbeid mellom gård og skole, om omfang av samarbeid og om leie av lokaler.

Eksempel Levanger: Intensjon om å ansette Jostein Trøite i 20 % stilling som lærer og om leie av et spesifisert lokale på gården til formålet.

- Samarbeidsavtale med skolen

Kontrakt mellom gård og skole/kommune

Overskrift for kontrakten

- Hvilke parter som inngår kontrakt:
Kontrakt for gården som pedagogisk ressurs mellom *Gård xx* og *yy skole – zz kommune*
- Tidsangivelse: Kontrakten gjelder i perioden *xx.xx.xxxx* til *xx.xx.xxxx*

Kontrakt mellom gård og skole/kommune

Undertekst etter overskrift

- Avtalen gjelder Gården som pedagogisk ressurs etter mønster av Inn På TUNET. Avtalen bygger på tidligere inngått(e) intensjonsavtale(r) (og kontrakter)
- Denne avtalen er inngått mellom
  - *yy kommune ved zz skole.*
  - *xx som eier og driver xx, gnr xx, bnr xx i yy kommune*

Kontrakt mellom gård og skole/kommune

1. Rammebetingelser

- Navn på gården
- Antall elever og grupper
- Antall timer og dager i uka, antall uker i skoleåret
- Rutiner rundt eventuell utvidelse av tiltaket
- Navnfeste daglig leder for tiltaket på gården

Kontrakt mellom gård og skole/kommune

1. Rammebetingelser (forts.)

- Utstyr – for gård/skole
- Investeringer – for gård/skole
- Forsikringer (tas opp seinere på kurset)
- Godkjenning – HMS, Landbrukets HMS-tjeneste kan brukes
- Rutiner rundt sykdom/fravær hos daglig leder

Kontrakt mellom gård og skole/kommune

2. Innhold

- Hvem som er partene i samarbeidet og hva samarbeidet skal dreie seg om
- Eksempel Ness: Ness østre skal gi barna i Vinne og Ness oppvekstområde et opplæringstilbud i samarbeid med skolene og barnehagene.

Kontrakt mellom gård og skole/kommune

3. Materielle betingelser

- Honorar, lønn og sosiale utgifter
- Tidsforbruk pr. uke
- Tid til planlegging, forberedelse, administrasjon og etterarbeid
- Rutiner for hvordan avlønning skal skje
- Godtgjøring for leie av utstyr, lokaler og arealer

Kontrakt mellom gård og skole/kommune

3. Materielle betingelser

- Refusjon for materiell og mat pr. elev
- Arbeidstøy, spesifiseres, og verneutstyr
- Rutiner og økonomisk ordning omkring transport
- Tidspunkt for reforhandling av avtaler omkring godtgjøring

Kontrakt mellom gård og skole/kommune

4. Utbetaling

- Rutiner for når og hvordan utlønning skal skje
- Oppsett over honorar og utgifter

5. Reforhandling – oppsigelse

- Avtaleperiode
- Avtaler om reforhandling - oppsigelse

Kontrakt mellom gård og skole/kommune

6. Underskrift

- Kontrakten dateres
- Kontrakten skrives under av begge parter
- 2 eksemplarer – 1 til hver av partene

Generelle tips

- Legg vekt på at du har noe å tilby som er av stor verdi!
  - Ikke gi inntrykk av at du kommer for å be om noe
- Finn det langsiktige bærekraftige prisnivået
  - Gi heller en gratis prøve i stedet for å starte med en for lav pris